

РЕШЕНИЕ

№ 2322

гр. София, 23.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 112-ТИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и трети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: НИКОЛАЙ М. УРУМОВ

като разгледа докладваното от НИКОЛАЙ М. УРУМОВ Административно наказателно дело № 20221110203769 по описа за 2022 година

Производството е образувано по жалба на лицето Н.Г., с ЕГН: *****, действащ лично и със съгласието на майка си Т. Г., чрез неговия процесуален представител - адвокат Х.К. срещу Заповед за задържане на лице № 225зз-213 от 25.02.2022 г., издадена от П.И., на длъжност „полицай“ при 01 РУ СДВР.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно уведомен, се представлява от адв. К., който иска от съда да отмени процесната заповед, като сочи, че не са представени доказателства за компетентността на издателя й, а самата заповед не съдържа всички изискуеми реквизити. Сочи се още, че деянието не съставлява престъпление, поради което задържането е незаконосъобразно. Не претендира разноски.

Ответникът, редовно призован, не се явява. Представлява се от юрисконсулт Панайотова. Последната оспорват жалбата и твърди, че издателят на заповедта има нужната от закона компетентност, а деянието, извършено от жалбоподателя било противоправно. Твърди, че правилно бил приложен чл. 72 от ЗМВР и процесната заповед е законосъобразна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

-

Съдът, като съобрази доказателствата по делото и становищата на страните, намира от фактическа страна следното:

На 25.02.2022 г. полицейските служители при 01 РУ СДВР П.И. и В. АРС. били назначени като полицейски патрул 170, за времето от 07:00 часа до 19:00 часа, като задачите им са били свързани с обход и наблюдение на паметника на съветската армия в София.

Около 15:00 часа на същия ден полицейските служители забелязали, че

на предната част на паметника, откъм бул. „Цар Освободител“, се е качило момче, което драска по самия паметник с черен маркер. Служителите на реда бързо се приближили до паметника, като момчето ги видяло престанало да драска. До този момент то успяло да напише буквите “SA”, като намерението му било да изпише “Save Ukraine” (спаси Украйна). Заедно с момчето, намиращо се паметника имало още едно момче и едно момиче. Полицейските служители поискали документ за самоличност на лицата и установили лицето, което драскало с маркер, като Н. СТ. Г., с ЕГН *****. Другите лица били установени като М.Б.Р. с ЕГН ***** , а момчето като Р.А.Д., с ЕГН *****.

Действията на лицата били докладвани на ОДЧ, откъдето били получени разпореждания за задържане на лицето Н.Г.. На място пристигнала дежурна огледна група, като лицето било задържано транспортирано до 01 РУ с патрулния автомобил.

В 01 РУ-СДВР била оформена заповед за задържане на жалбоподателя, в която като основание за задържането било записано следното: „Хулиганство – гр. София, „ПСА“ – Княжевски градини от към бул. Цар Освободител.“.

Горните фактически констатации съдът изведе на базата на събраните по делото гласни доказателствени средства и писмените материали по делото. Съдът намира, че доказателствената съвкупност е еднопосочна и не противоречива. Ето защо, съдът намира, че при липса на спор между страните за фактическите обстоятелства, то не следва да бъде извършван подробен доказателствен анализ на всяко доказателство поотделно.

От правна страна съдът намира следното:

Предмет на това производство е законосъобразността на издадената заповед, като производството се движи по правилата на АПК за оспорване на индивидуални административни актове, по реда на чл. 145 и следващите от посочения закон.

За да е законосъобразна една заповед за задържане на лице, същата следва да е издадена от лице с установена от закона компетентност, в определената за това форма, при спазване на правилата на административното производство, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с целта на закона.

В ЗМВР е предвидена възможност за осъществяване на арест от страна полицейските органи по отношение на лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Този арест може да продължи най-много 24 часа, съгласно нормата на чл. 73 от същия закон.

От нормата на чл. 74, ал. 1 от ЗМВР се извежда и законоустановената форма на заповедта, с която лице може да бъде задържано по реда на този закон – тя е задължително писмена и задължително следва да съдържа реквизитите, посочени в чл. 74, ал. 2 от ЗМВР.

Практиката на ВАС, както и на ЕСПЧ, е константна по отношение на въпроса, че от заповедта за задържане трябва да се установява недвусмислено какво е основанието, заради което лицето е задържано.

1. По въпроса за компетентността на издателя на заповедта.

Най-напред съдебният състав посочва, че по делото не се доказва, че заповедта е издадена от лице с нужната компетентност по закон, защото по делото не са представени доказателства за компетентността на съставителя на заповедта, въпреки че съдът отложи делото само за да бъдат представени тези доказателства от процесуалния представител на ответника. Такива обаче не бяха представени. Ето защо, съдът намира, че заповедта е издадена от некомпетентен орган.

2. По въпроса има ли по делото данни за извършено престъпление.

Следващата предпоставка, която съдът следва да провери при осъществяване на контрола за законосъобразност на оспорената заповед е дали по делото са налице данни за извършено престъпление от жалбоподателя.

Тук следва да се държи сметка за това, че ЕСПЧ е приел в решението си по делото Дидов срещу България, че е налице нарушение на чл. 5 § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, тъй като заповедта за задържане не съдържа факти или информация, сочещи за съществуването на обосновано подозрение за извършване на нарушения от страна на жалбоподателя, а само е посочен текст от Наказателния кодекс и липсват факти или обстоятелства, свързващи жалбоподателя с това престъпление. Европейският съд е приел, че е необходимо да е налице повече от „данни“ за извършено престъпление, което понятие е значително по-широко от понятието „обосновано подозрение“. Ето защо, българските полицейски органи са длъжни да съблюдават практиката на ЕСПЧ и да спазват въведените по посоченото решение минимални стандарти на съдържание.

Според този състав на съда, извършеното от Н.Г. не осъществява престъпен състав, защото действията му не представляват хулиганска проява.

В решението си Г. и С. срещу България, ЕСПЧ приема, че боядисването с боя, спрей и т.н., обикновено не уврежда основната повърхност на паметника, макар визуалното увреждане, което причинява боядисването или изрисувването, макар и изискващо известно неудобство и разходи за отстраняване, е обикновено напълно обратимо. Следователно то не уврежда паметника по начин или до степен, които да му попречат, след като бъде почистен, да продължи да бъде част от културното наследство на страната. Според Съда по правата на човека това деяние не може да бъде квалифицирано като вулгарно или безпричинно обидно. Още повече, че в

този случай се касае за намерение на дееца да протестира срещу войната в Украйна. В този случай деянието цели да осъди цялостната агресия, проявявана в Украйна, поради което не може да се приеме, че е налице намерение на дееца да извърши оскверняване на дълбоко вкоренени обществени ценности в обществото, т.е. изначално липсва умисъл за извършване на хулиганска проява.

Ето защо, намесата на органите на реда в правото на жалбоподателя на свобода на изразяване не може да се разглежда като „необходима в едно демократично общество“ по смисъла на член 10 от Конвенцията.

Иначе казано, съдът счита, че процесното деяние не се отличава с обществена опасност, която да го характеризира като престъпно, поради което е недопустимо да се извършва арест на автора му, тъй като то не съставлява престъпление.

Заради тези съображения, съдът намира, че заповедта е издадена в противоречие с материалния закон, тъй като това е сторено при липса на материалноправното основание, а именно данни за това жалбоподателят да е вероятно съпричастен към авторството на конкретен престъпен състав.

3. Относно основаниято за задържане.

При задържане, поради данни за извършено престъпление, в заповедта за задържане изрично следва да бъде записано престъплението, за което има данни да е извършено от задържаното лице и да се цитира съответната материалноправна норма от Наказателния кодекс. В заповедта е необходимо да се посочат и фактическите обстоятелства, въз основа на които е достигнато до предположение за авторство на престъплението. При липсата на някои от тези съществени елементи ще е налице допуснато нарушение на ЕКЗПЧОС и основание за отмяна на процесната заповед. Виж Решение № 4928 от 27.04.2020 г. по адм. дело № 18/2020 г. на ВАС и Решението на ЕСПЧ Дидов срещу България.

Освен всичко изложено, следва да се отбележи и че от съдържанието на заповедта не става ясно какво е основаниято за задържането на жалбоподателя. Вписаното в заповедта основание за задържане е: „Хулиганство – гр. София, „ПСА“ – Княжевски градини от към бул. Цар Освободител.“. Съдът намира, че тази словесна формулировка категорично не изпълнява целите на закона за това от съдържанието на заповедта да се установява защо едно лице бива задържано. От тази формулировка не става ясно в извършването на какви точно действия жалбоподателят е обвинен. Т.е. не става ясно какви са извършените противоправни деяния или деяние, не става ясно срещу кого е извършено това деяние, нито кога, къде и по какъв начин. Само наличието на неясно основание за задържане е достатъчно заповедта да бъде отменена като незаконосъобразна, тъй като ограничаването на свободното придвижване на което и да е било лице се допуска само в посочените от закона случаи, при спазване на процесуалните правила при

задържането и при стриктно съблюдаване на личните права на обекта на задържането – виж решенията на ЕСПЧ по делата **Fox, Campbell and Hartley vs United Kingdom (1990 г.)** и **Лева срещу Молдова (2009)**.

При горните съображения, съдът намира, че подадената жалба е изцяло основателна, а обжалваната заповед – незаконосъобразна. Ето защо, същата следва да бъде отменена.

Доколкото жалбоподателят не е претендирал разноски, то такива не следва да му се присъждат.

Така мотивиран и на основание чл. 72, ал. 4 от ЗМВР, вр. чл. 172 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед за задържане на лице № 225зз-213 от 25.02.2022 г., издадена от П.И., на длъжност „полицай“ при 01 РУ СДВР, като **НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНА**.

Решението подлежи на обжалване пред АССГ в 14-дневен срок от съобщението до страните за изготвянето му.

Съдия при Софийски районен съд: _____